LA CABANA

SEGONA ÈPOCA

LA FATARELLA, FEBRER DEL 1988 Nº 30

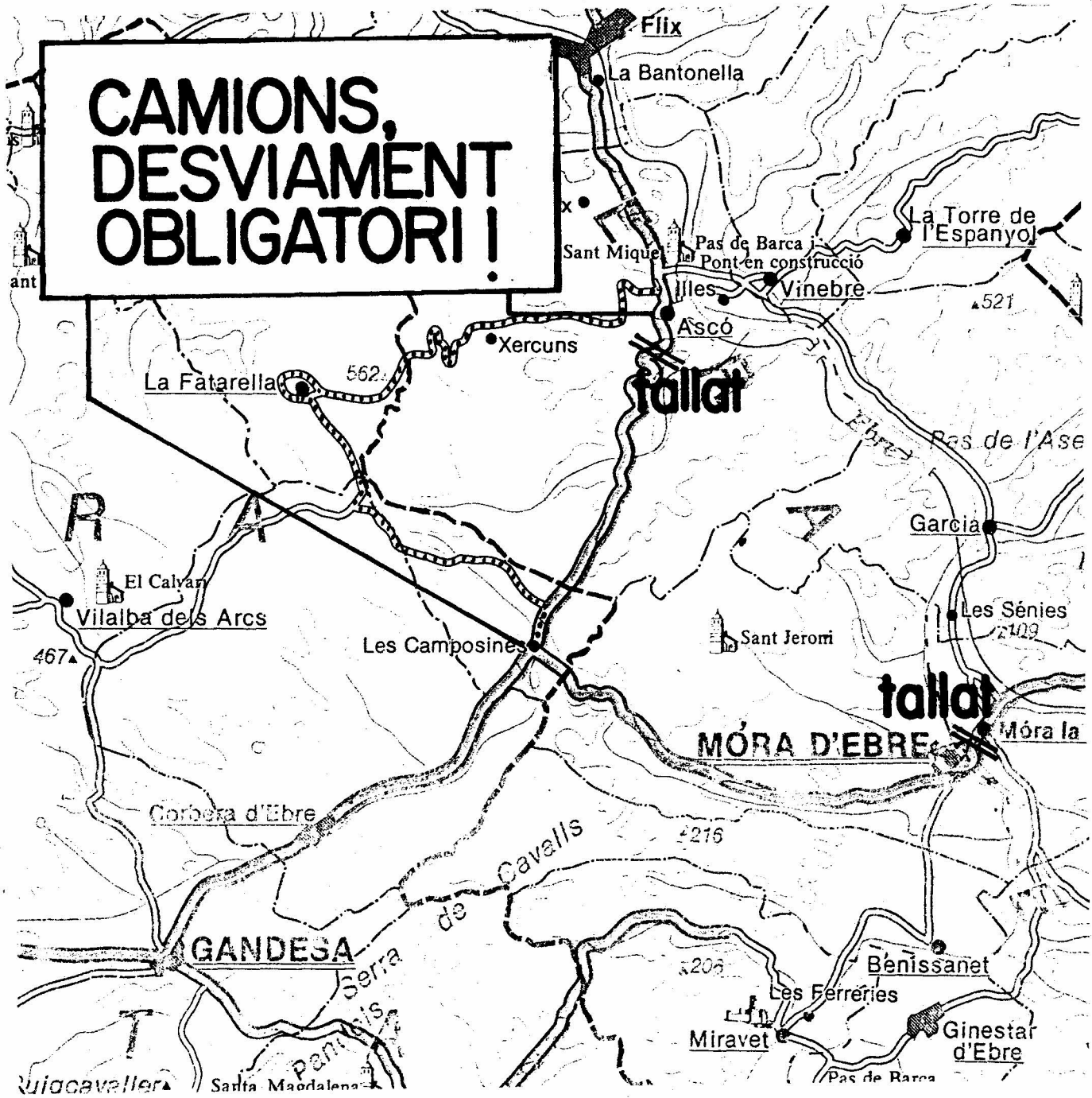

GRUP DE PREMSA LOCAL DE LA FATARELLA

100 ptes.

CONSELL DE REDACCIÓ

BALSEBRE I GIRONES, Francesc
CABUS I RUANA, Messe
DESCARREGA I LLOP, Francesc
DESCARREGA I RIBERA, Messe
DESCARREGA I RUANA, Francesc
LLOP I GIRONÉS, Joan
LLOP I PASQUAL, Ramon
TIO I PASQUAL, Pilar

DISENY GRÀFIC

Francesc BALSEBRE
Xavier REBÉS

Els articles publicats expressen solament l´opinió dels seus autors.

Per qualsevol consulta o col.laboració, així com les persones del poble que visquin fora del poble i que estiguin interessades en rebre "LA CABANA", adreceu-vos a LA CABANA, Grup de premsa Local, Llista de correus, La Fatarella.

Edita GRUP DE PREMSA LOCAL de La Fatarella, amb dipòsit legal 2213-87, i imprimeix Copisteria BOU, Tarragona.

INDEX

EDITORIAL..... 2
INFORMEM SOBRE L´AJUNTAMENT.. 3
CARTES AL DIRECTOR..... 4
ASSEMBLEA INFORMATIVA..... 5
8 DE MARC, JORNADA INTERNACIONAL DE LA DONA TRBALLADORA 7
ENTREVISTA..... 9
NOTÍCIES BREUS.....11
SALUT RURAL.....12
COL.LABORACIÓ.....13
PASSATEMPS.....14
CUINA CASOLANA.....15
DADES METEOROLÒGIQUES.....15

EDITORIAL

CAMIONS, DESVIAMENT OBLIGATORI !

La limitació de pes a 12 tones al pont sobre l´Ebre, entre Móra la Nova i Móra d´Ebre, però sobretot, l´esllavissament de terra de la carretera N-230 a l´entrada del municipi d´Ascó, ha comportat una obligatorietat pels transports de gran pes a circular pel triangle Camposines-Fatarella-Ascó. Per aquesta raó el veïnat fatarellenc s´ha vist sorprés per tres novetats: primerament, una major circulació de grans camions per les carreteres locals. Segon, i com a conseqüència d´aquest fet, s´ha donat un desgranament de l´asfalt. I per últim, l´altra novetat ha estat, que els mitjans de comunicació s´han fet ressò de les queixes dels camioners a passar per les nostres "dolentes" carreteres.

Creiem que és trist, que ara se´n faci crit a veu oberta d´un problema que no neix ara fa quatre dies, sinó que és un problema que tots els veïns del poble pateix cada dia, des que van construir les carreteres. Realment som nosaltres els que ens hauriem de queixar, però amb tot, aprofitem aquesta circumstància per constatar el cert mal estat del terra, del paviment, l´absència de baranes protectores i la perillositat de les revoltes, a més de precisar el fet de no estar marcada la ratlla blanca del centre i de la vora, sobretot tenint en compte el nombre de dies que hem de soportar la boira, la qual cosa creiem que podria ser fàcilment arreglada.

A tot això ens bé a la memòria la pregunta: Que se n´ha fet de les magnifiques carreteres producte del Pla d´Evacuació promès ja fa un munt d´anys ? Doncs bé, estem viariament igual que fa força temps, sense tenir en compte l´augment proporcional del nombre de vehicles i l´acondicionament que el fet comporta.

Fins i tot, els alcaldes de tretze municipis que composen el Consell Comarcal de l´àrea nuclear d´Ascó, es van reunir per sol.licitar al Governador Civil de Tarragona, que s´elabori un pla d´actuació per paliar les múltiples deficiències d´infraestructura viaria. I és que "a perro flaco, todo són pulgas".

EL CONSELL DE REDACCIÓ

T.A CAIXA 1
D.1465

INFORMEM SOBRE L'AJUNTAMENT

PLE DEL 30-GENER- 1988

- En relació amb l'anterior Acta, el Sr. J. Basco fa constar la disconformitat del seu grup en el tema de gestió de les sales de baix del Casal, per considerar que la Junta que les gestionava fins ara ho feia d'una forma prou satisfactòria.

- Es deixa sobre la taula la sol.licitud de subvenció per al Carnestoltes del 1988, signada per representants de l'A.P.A., "La Barretina", Casal i Associació de Joves.

- S'aproven factures per un import total de 533.999 ptes.

- Es dóna lectura a un informe sobre els pressupostos municipals i la situació econòmica de l'Ajuntament, elaborat pels Serveis Econòmics de l'Associació Catalana de Municipis (A.C.M.).

El Sr. Alcalde manifesta que aquest informe el considera molt clar i denunciador d'una sèrie d'irregularitats que l'Equip de Govern no pot encobrir, tenint l'obligació de que la Generalitat en sigui sabedora perquè dictamini les mesures que, en el seu cas, s'hagin d'adoptar, proposant mantenir una reunió amb els membres de l'anterior Consistori, per a assabentar-los de la situació i clarificar-los-hi la postura de l'Equip de Govern.

- El Sr. Alcalde diu que s'hauran d'adoptar una sèrie de mesures d'austeritat econòmica per tal de fer front al sanejament econòmic de l'Ajuntament, entre altres: reducció de les despeses per assignacions als membres de la Corporació; assumpció del cobrament d'Arbitris municipals; conveni marc MUNPAL/Seg. Social; augment dels impostos municipals; reducció de l'apartat de cultura; revisió de les clàusules de col.laboració econòmica amb el Casal; i altres que es puguin adoptar.

- S'aprova la catalogació dels llocs de treball del empleats municipals i el règim de retibucions dels mateixos que tindran efectes a partir de l'1 de Gener del 1988.

- El Sr. Alcalde manifesta la necessitat de celebració d'una Assemblea Informativa al Casal, per tal d'assabentar al poble de l'actual situació de l'Ajuntament. Després d'un canvi d'impressions s'acorda celebrar una reunió de treball prèvia, per tal de preparar-la i fixar el dia de celebració.

PLE DEL 15- FEBRER- 1988

- Es torna a debatre la sol.licitud de subvenció per a la festa del Carnestoltes. Finalment s'acorda concedir a la Comissió del Carnestoltes una subvenció de 25.000 ptes., amb el vot en contra del Sr. Alcalde, qui és contrari a la concessió de subvencions mentre no s'apliquin les mesures d'austeritat previstes en altres ocasions.

- S'acorda deixar sobre la taula, fins que no estigui el nou Pressupost aprovat, la sol.licitud de subvencio formulada per la Societat de Caçadors, per a la repoblació i conservació de la caça al terme, en una quantitat equivalent a la que paga aquesta societat per l'arrendament del vedat dels "Comuns".

- S'aproven factures per un total de 625.346 ptes. El Sr. C. Blanch, "Gat no de Gironés", manifesta que el seu grup no aprova la factura presentada pel Sr. Alcalde.

- S'acorda sol.licitar subvenció al Departament d'Agricultura de la Generalitat, dins del Programa de Millor del Medi Rural, per a la realització de les obres d'acondicionament de la Plaça del Frontó, accès a la Capella i accès per la carretera d'Ascó.

- S'aprova l'adhesió de l'Ajuntament a l'Associació de Defensa Forestal (A.D.F.) a constituir al poble, i nomenar representant de la Corporació a la mateixa al Sr. J. Gironés, "Nati".

- S'acorda sol.licitar subvenció al Dpt. de Cultura de la Generalitat per a l'organització de les Jornades Culturals del 1988 i per a la Mostra de Teatre a celebrar el mes de Maig.

- S'acorda convocar subhasta pública per a l'aprofitament forestal 88 (tallada de pins) als "Comuns" (2.269 pins amb una taxació de 3 400 ptes.) amb el vot en blanc de Blanch, "Petó", i el vot en contra de J.R. Descarrega, "Panxonet", qu considera llastimós, per aquest pr fer malbé un bosc que és dels únic del seu tipus que queda a la provín cia. El Sr. J. Basco diu que hi es d'acord sempre i quan es respecti no malmetre el repoblament del bos

- El Sr. Alcalde informa que el pr per dia 19 de febrer, a 2/4 de 10 la nit es celebrarà una Assemblea informativa al Casal, per la qual co s'invitarà al poble mitjançant una circular que es repartirà per tote les cases. Els regidors de l'oposició manifesten que no estan d'acor amb la forma de convocatòria ni am el que es diu a l'escrit esmentat.

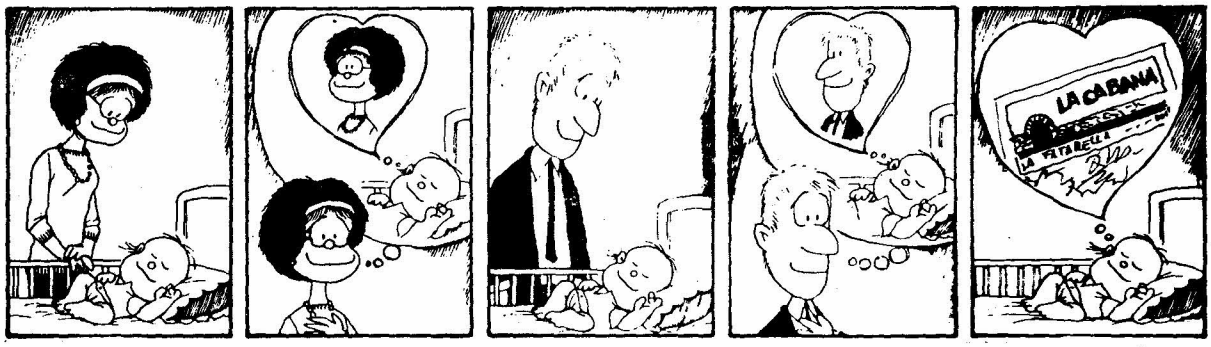

SUBSCRIVIU-VOS A LA CABANA

CARTES AL DIRECTOR

Sóc un noi que voldria fer una petita crítica: des de fa molt de temps se'ns havia promés que tocant de les piscines es faria una pista poliesportiva.

Els dies han anat passant i aquesta pista no es veu per enlloc. Espero que amb el canvi d'Ajuntament això que estic reivindicant es pugui assolir.

Es vergonyós que nens d'un altre poble vinguin a jugar a futbol-sala i es trobin que hi ha uèn mínim recinte per juga Tant jo com molts companys me estem esperant que aquesta pis hi sigui per no haver de corr en un camp de futbol, fins i tc a vegades, enfangat.

Esperant que aquesta pis es faci en el menys temps possik es despedeix

L'El
(pseudòn

ASSEMBLEA INFORMATIVA

El proppassat divendres, 19 de febrer, en una nit freda i propera a Carnestoltes, l'equip de govern del nostre Ajuntament, va decidir celebrar la seva primera i esperada assemblea informativa.

El Sr. Alcalde encetà la sessió. Al seu davant una llarga taula transversal sobre la qual algú del públic insinuà si era per jugar a ping-pong entre ells i l'oposició. Tot el consistori hi era present, el fet ens recorda el desig de col.laboració per part de tots.

La sala freda de temperatura, però calenta per l'esdeveniment, s'anava omplint de gent, quasi 300 persones al començament, algú té tos, no hi ha megafonia, xivarri, atenció, l'alcalde comença a parlar. Ramon Balnc (alcalde) obre el pastís pre-carnavalesc parlant d'un aspecte que fou el seu cavall de batalla: l'economia local. L'arqueig inicial a l'entrada del seu càrrec, els descobreix un saldo negatiu de més de 18 milions i, actualment, s'eleva a 21. Per a ell, és una situació angoixant i molt negativa. Com un fil que surt de la troca, ell ho lliga amb un mal estat de comptes del consistori, fet que esperen properament posar a l'ordre del dia amb l'arribada d'uns economistes que analitzaran els darrers cinc anys.

Aquí nosaltres personalment haurí-em d'afegir-hi, que, ja que hi són que facin un repàs a la comptabilitat d'una dotzena d'anys entera, així podran comprovar que no és l'únci moment que hi ha dèficit, sinó que a l'entrada del primer ajuntament democràtic, els números eren tan rojos i greus com la insígnia de la Creu Roja.

Tot seguit l'Alcalde entrà en el camp de les inversions i establí 5 punts:1. les escales al camp de futbol 2.el carrer accés al Parc Infantil 3. Accés a la Capella pel Pla de la Bassa 4.inversions al poliesportiu.(aquests projectes tenen subvencions de quasi un milió i mig) i 5. un projecte ajornat des del 83. Es tracta de l'accés a la vila per la Carretera de Camposines, i pot ser subvencionat fins un 80 % dels quasi 20 milions de pressupost, gràcies a les mesures "beneplácitas" de l'administració a aquelles poblacions properes a les centrals nuclears.

Tot seguit l'Alcalde obrí el tap del pot que, semblant al cava, duia força després d'haver-se remenat tant: l'aigua. Digués que estava convençut que l'aigua pot pujar per St. Francisco i afegí que el proper 31 de març tindrà el projecte i llavors es compararà amb el que tenien de La Pobla. Ell es féu una pregunta per exposar una tesi: per què per St. Francisco ?
1. perquè està més propera al poble
2. estalvi en la compra de terrenys
Aquí s'ha de dir que els propietaris locals han de cedir els terrenys, tot i que hi ha un curt tram que passa per Riba-roja, però que ja està solventat. Llavors prengué la paraula el regidor Josep Gironés (Nati)A i afegí nous projectes com reestructurar la carretera de Camposines, actualment en estudi.

Llavors entrà en escena el tercer membre de l'equip, Horaci, regidor de Cultura i féu un balanç de les despeses: pubilles, grup d'animació infantil, Festes, subvenció al Casal, sardanes i diada de la Pubilla comarcal. Informà també de la composició de la Comissió de Cultura, de l'annexió dels baixos del Casal per part de la Comissió, la preparació de les Jornades Culturals i bandes de música.

Josep Gironés prengué de nou la paraula, com encarregat de camins locals. Digué que s'estan cercant subvencions perquè la Terra Alta està als Plans d'Ordenació d'Explotacions. S'espera que al 90 puguem gaudir delcamí de St. Francisco ja enquitranat.Fer un estudi de la resta de camins per presentar nous projectes. Estableix però una prioritat sobre el camí de Bingaubó per la relació amb els pous d'aigua. Amb tot, però, cal recordar la reestructuració de la Comissió de Camins. També esmentà la fórmació de l'Associació de Defensa Forestal local, perquè es disposa de 670 Ha. de bosc i cal cuidar-lo.

Fins aquí l'exposició de l'equip de govern i passà la veu a l'oposició per boca de Josep Blanc (Petó). Aquest criticà l'estat de comptes que havia donat l'Alcalde pel que fa a l'antic Consistori. Parlà de l'escrit passat per les cases de la vila sobre l'assemblea, i al.legà que el document de l'ACM pot donar lloc a mals entesos.

Però basà la seva disertació en el tema de l'aigua. Segons ell s'ha perdut el tren del primer projecte de la Pobla. Va fer un repàs de la seva història fins a l'actualitat en què ja podria estar contractat i en via d'obres. Demanà que la gent jutgi i es manifesti públicament sobre aquest fet i la situació actual. Afegí que el temps passa i que al pas que es va trigarem a tenir aigua, que pel lloc on es vol agafar de St. Francisco és dolenta i que el manteniment és més car que per la Pobla.

Josep Basco prengué la paraula i digué que a cas d'un viatge amb l'enginyer que prepara el projecte de St. Fco. li comentà que preferia el de la Pobla perquè ja estava mig fet, calia mancomunar serveis i perquè ell havia confeccionat el de la Pobla i li semblava millor.

Per acabar Josep Gironés tornà al camp de l'economia i de les relacions entre els grups polítics. Parlà del mal estat de comptes dle consistori i que els comptes no eren clars i que pel que feia a la crisi del seu grup, digué que era aigua passada.

El temps passava, la tos augmentava, el fum també, semblava un formiguer, quasi 500 persones omplien la sala i quimés qui menys somiava amb l'estufa de casa. Ara començava l'hora esperada: els precs i preguntes. Les intervencions foren nombroses i es tocaren un ampli ventall de temes, entre ells: a/ la deficiència de l'aigua de St. Francisco a causa de la brutícia de l'embassament.b/ quina confiança li pot merèixer al poble l'alcalde si als set mesos ja se li demana la dimissió des del seu grup polític. c/ que l'informe econòmic passat per les cases de la vila no mereixia credibilitat perquè no estava signat.d/ sobre les despeses dels regidors i sobretot de l'Alcalde, tot cobrant-ho després, quan hi ha gent llogada per l'Ajuntament i que no ha cobrat des de fa temps.e/la problemàtica sorgida amb el Mas de la Solfa durant el correfoc del mes de setembre.f/ sobre la destinació dels diners cobrats a bona part del poble per la compra de terrenys a la Pobla i què passà amb els que no van pagar.g/ sobre qui paga la SS dels treballadors contractats per fer les escales del camp de futbol.h/ sobre per què l'equip de govern optà per tancar la revista La Cabana sense comunicar-ho al Consell de Redacció directament.i/ sobre l'anàlisi catastrofista fet per aquest equip pel que fa a les irregularitats de l'antic consistori i dient que l'actual també en fa.j/ pel mal assessorament tècnic i teòric de l'alcaldia tant per preparar la seva tasca com per otganitzar aquesta asseemblea.k/ sobre les diferents possibilitats de pujar l'aigua per St. Fco., atenent que el projecte de la Pobla també té obstacles com distància i carenes.l/ i d'altres preguntes o referències a temes inicials o respostes per al.lusions.

En definitiva, hem de felicitar l'actual consistori perquè almenys ha conservat alguna activitat com és l'Assemblea informativa. D'altra banda, constatar que realitzaren una estratègia de desgast del públic,allargant massa la introducció inicial i repetint-se en l'exposició dels temes econòmics, és a dir, en la gestió econòmica del passat consistori. Pel que fa a la disertació inicial hem de dir que l'alcalde tenia la lliçó ben apresa, però durant el torn de preguntes divagà les respostes.

Vista la participació dels assistents en preguntes i la reacció en algunes intervencions, es dedueix que qui s'endugué el "gat a l'aigua" fou l'oposició, la qual semblava que era composta per la majoria dels assistents.

En el fons, però, queda una qüestió més important, de la qual tots participem i que des de feia anys no vivia el poble fatarellenc. Algú ha arribat a dir que des de la guerra civil. Parlo del distanciament progressiu social entre el veïnat. Problema d'àmbit social en què lluny de posar-hi remei, s'atia cada cop més el foc. Els qui som joves potser no en féssem cas, però la gent amb història a les costelles, veu que és seriós i de greus conseqüències.

Nosaltres des d'aquí voldríem llançar la pregunta i recordar que si a l'actual situació se'n diu FER POBLE, què podria esdevenir si la consigna hagués estat la de DESFER POBLE ?.

Per acabar prenem referència a la curta intervenció d'un senyor durant l'assemblea on demanà més respecte mutu entre els membres del consistori i afegí que haurien de treballar conjuntament al màxim possible, que deixon les polítiques partidistes o de partits extra locals i que la filosofia unitària sigui més o menys com 2 gent del poble i per al poble". El poble mitjançant els seus vots volia escollir uns representants per a tot, no pas un grup oligàrquic. Sinó, difícilment podrem gaudir per a la posteritat d'uns passatges agradables d'història local. Serà

però, en última instància aquesta història la que jutjarà els fets i la gent conseqüent. Però... mentre... nosaltres què ?

FELIP FUCHO

8 DE MARÇ JORNADA INTERNACIONAL DE LA DONA TREBALLADORA

El dia 8 de març del 1908, les treballadores de la fàbrica Cotton de Nova York es declararen en vaga per demanar millors condicions de treball i es tancaren en els tallers. L'amo clausurà el local, hi calà foc, i cent vint-i-nou dones moriren cremades.

Dos anys després, en record d'aquestes dones, l'Assemblea de Dones de la II Internacional declarà el 8 de març dia Internacional de la Dona Treballadora.

El 8 de març és, doncs, la commemoració d'un vil atemptat, però és també un homenatge a unes dones que, com tantes, lluitaren per uns drets inalienables.

Potser és absurd celebrar un dia, quan els problemes de les dones s´allarguen tot l´any - igual que els dels homes -, però... De fet, totes les dones són treballadores tant les que treballen a casa com les que ho fan fora; però mentre no hi hagi homes al davant de les feines de la casa, aquest treball no estarà valorat ni professionalment ni econòmicament.

Per altra banda, les que treballen fora de casa tenen una compensació econòmica que les fa ser valorades dins de la família, però quan arriben de la feina - i mereixerien trobar-se descans i unes sabatilles - els espera rentar, fer el sopar, preparar el menjar de demà, etc... No una feina, dues. Dones treballadores, doblement explotades: a casa i al treball.

Una part de culpa està en el diferent enfoc que de les feines de casa les mateixes dones han donat als seus fills: les noies a ajudar, els nois no cal que facin res. En part - diuen-: "perquè no en saben, pobres". Amb això aquests nois quan visquin fora de la llar materna, sense la "lloca" que els ho feia tot, es trobaran desvalguts i descarregaran la seva ignorància en la dona, companya, amiga, iaia o... encara en la seva mare tot i estar en una altra casa.

Amb aquest fet, unes dones propicien que d´altres dones es trobin amb problemes, que es perpetuï l´explotació de la dona dins de la família.

Es clar que l´altra part de culpa, la té la societat que - dirigida per homes - pensa només en el benefici dels seus membres actius: perquè tot segue xi igual (incultura, manca de trebal masclisme, explotació) cal que cada s xe continuï fent el de sempre. Els ho mes a dirigir i a ser propietaris del recursos econòmics - amos- i les done a col.laborar i a recolzar el treball dels marits, germans, fills - servent

Sí, hi ha excepcions, hi ha home i dones que han reflexionat i canviat la seva actitud de vida envers el pro blema de la dona i la feina de casa, però en són pocs i, moltes vegades,.. ridicularitzats per altres homes ... i DONES !!

Cal que, per a millorar la nostr condició de dones, puguem accedir a l cultura i al treball; perquè puguem ser valorades com a contribuents a la creació de riquesa de la societat. Si no és així, la gran majoria de les do nes que treballen a casa i a fora, se guiran treballant com a ruques les 24 hores del dia. Donaran comoditat, hi-giene, comprensió als altres i no en rebran per a elles mateixes. Potser descobriran passats trenta anys que n ningú ha valorat el que fan - i el qu faran fins que es morin - i que a la da els ha tocat ser un ruc de càrrega i un pou de confidències, problemes, timents, xafarderies, dedicació i amo envers, sempre, els altres.

Estan encara llunyans els temps totes les dones puguin dir amb orgull com la poetessa Mª Mercè Marçal :

" A L´ATZAR AGRAEIXO TRES DONS:
HAVER NASCUT DONA, DE CLASSE BAIXA
I NACIÓ OPRIMIDA ; I AL TERBOL ATZU
DE SER TRES VOLTES REBEL "

Pilar Tió i Pasqual

UN DIA IMPORTANT

Se´ns apropa el dia 8 de MARÇ. Un gran dia, tot una festa. Serà un avalot de crits, sorolls, cançons, gresca, il.lusió...

Us pregunteu de quina festa estic parlant? No la teniu senyalada al vostre calendari?. Al meu hi posa: "Sant Joan de Déu relig.", després hi posa unes anotacions que diuen: "esperar que els altres jutgin amb sentit comú és prova del què ens falta a nos tres". (Eugène O´Neil). Tam al meu calendari fa referèn a la festa. Tant hi fa, ens emb ratxarem, un cop més, del vi la il.lusió. Malgrat tot, de de mi, de l´altra; milers i mil de dones, aquest dia, trenca la monotonia quotidiana, i sorti al carrer. Ja no serem mai

rivals. Ella i jo, jo i ella, caminarem juntes per demanar una igualtat, un reconeixement, una llibertat...

Hem viscut totes plegades, diferentes experiències, i al moment de posar hule a la taula veurem la riquesa que ens envolta. Les revindicacions per cada una de nosaltres voldrán dir coses diferents. Això és lo bonic, al menys encara hi han coses que ens entendreixen, que ens fan sortir al carrer agafades del bracet, en senyal de unió, de força, d´amor.

I el vent arrossegarà un crit consistent: SOM DONES, si, amb tot el sentit del que vol dir aquest mot. ENS AGRADA SER-HO. Encara que els rumors que ens envolten vulguin desprestigiar aquest fet.

Ja mai serem una sola. Totes plegades caminarem més enllà de lo quotidià, de lo absurd de la vida. El dia 8 de MARÇ, és la nostra festa "EL DIA INTERNACIONAL DE

LA DONA TREBALLADORA", moltes dones van morir. El fruit d´aquestes morts serà que mai més morirà el sentit d´esser DONA.

CARME DESCARREGA

ENTREVISTA

LES DONES TREBALLADORES DE LA FALBAR

FALBAR, S.A.	BOLETIN DE TRABAJO							
Nº	NOMBRE						FECHA / /	
RELOJ	MARCADA		MODELO	OPERA.	CANTIDAD	TIEMPO UNITARIO	TIEMPO EMPLEADO	COD.
		◀						
		◀						
		◀						

Ja fa temps que havíem pensat de parlar amb treballadores de la Falvar, però d´altres històries hi van passar al davant. Ara, per aquest vuit de març ens surt l´oportunitat- una mica folklòrica- de fer-ho. Volem saber què es fa a la fàbrica, què hi passa, què en pensen les dones que hi treballen. La Montse de Boton, la Tere de Topes i la lídia de la Fustera, ens donen la seva versió. Són enllaços sindicals.

L.C.- Expliqueu el funcionament d´un dia més o menys normal.

Tere.- Abans de les 8 s´ha de fitxar i hauríem d´estar assegudes abans de tocar el timbre. Et poses a treballar fins a les deu, que toque lo timbre per esmorzar. A un quart d´onze hi tornem fins a la una. Una hora i mitja per dinar - justíssim-, abans de les" dos i mitja" tornar a fitxar fins a les "sis i mitja" i a plegar.

L.C.- Quins problemes de salut us ocasiona la feina, perquè deveu estar molta estona quietes dretes o assegudes...

Tere.- Restrenyiment, mal d'esquena...

Lídia.- .. més que mal d'esquena, la mala postura doblegada, i vàrius mal de cap

mal de cap de la ràdio i de tant soroll.

L.C.- Per què tant de soroll ?

S'obre un comentari general sobre el tema, es nota que totes coincideixen que tant de soroll resulta insuportable molts dies i que els habitua a cridar molt a tot arreu.

Tere.- El soroll de les màquines, el compressor, la ràdio quan la posen a tope. La ràdio va moltes hores, s'escolta ràdio comercial amb anuncis i és bastant pesada.

Se sobreentén que la ràdio està posada més que res per a fer-les callar, no pas per fer el treball més agradable.

L.C.- Quins avantatges i inconvenients veieu per a una noia jove de treballar a la fàbrica en comptes d'anar al defora ?

Tere.- A quasi cap noia li agrade anar al defora, perquè són feines pesades, a l'estiu fa calor i a l'hivern fred. Si vas al teu, no és tan pesat, però si has d'anar a jornal, sí.

Lídia.- No és tot l'any seguit: l'aulliva és 2 o 3 mesos, l'avellana no tant... Si sabesses que tot l'any tens feina ni que fos més pesat, potser t'estaria més a compte...

Tere.- ... i si s'hi pogués viure, perquè no en pots viure ni que sigui teva la terra.

L.C.- I avantatges ?

Montse.- Tens un jornal al dia, cada quinze dies cobres, sigui poc o molt.

Lídia.- De les inclemeències del temps, res... i tenim la Seg. Social!

L.C.- Veieu també com un avantatge disposar de diners personals i poder-los administrar ?

Montse.- Sí, perquè si no treballes has d'anar sempre demanant peles i si treballes per soses de casa, has de demanar peles igual.

Tere.- Això era el que passave a quan los jóvens estaven a casa, que havien de demanar ...

Lídia.-... quartos a la sogra, je,je!!

L.C.- Un tant per cent gran de dones que treballen a la fàbrica són casades, com s'organitze - en general-. la feina de casa, el menjar ?

Tere.- Mira, molt complicat. Tot malament. Un dia te deixes de fer coses per a l'endemà, tot comptat amb hores,... i malament.

L.C.- I els homes ?

Tere.- ah! el que no té una mica de paciència...Més o meys t'ajuden una mica, encara que tela carregos més tu tota la feina. Los homes mos ajuden però no fan la feina, se'ls ha de manar. Jo puc dir de mi, però és en general: la feina més grossa se la carrega la dona.

L.C.- O sigui que les dones que treballeu a la fàbrica feu dues feines

Montse.-... i les que tenen crios, tres

L.C.- Quin paper tenen les mares i iaies en aquestes distribucions de feina?

Tere.- A este poble molt, com que no hi ha guarderies, diguéssem que crien los "crios", te fan lo dinar, t'ajuden molt.

L.C.- Quins estudis tenen les treballadores ?

Lídia.- Normalment graduat, lo bàsic.

Quines prestacions socials té l'empresa per a les seves treballadores ?

Lídia.- Absolutament cap, ni subvencions ni res.

L.C.- Quines veuríeu interessants ?

Montse.- A Falset tenen menjador... i una guarderia faria molta falta i no els costaria tant. I un gimnàs i que et fessen descomptes d'alimentació a botigues, i, i, ...

L.C.- Per què creieu que la fàbrica s'instal.là aquí a la Fatarella i no a una zona tèxtil com el Vallès, l'Anoia ?

Lídia.- Suposo que perquè la mà d'obra devia ser més barata i abundant..

Tere.- .. i aquí hi ha més ofertes que llocs de treball.

L.C.- És sabut per tothom que cobreu quasi el sou mínim interprofessional perquè el vostre conveni és molt baix. No és un contrasentit que cobreu tan poc, quan les camises que feu-Veneto són cares i valorades al mercat ?

Tere.- Sí, les camises són de qualitat, els gèneres bons i el treball surt ben fet, però és el que marca el conveni. Un encarregat cobra molt més i un mecànic, i ...

L.C.- potser cobreu poc perquè és una feina considerada de dones i poc valorada, no ?. Bé, seguim.
S'ha sentit parlar molt de les vacances partides que teniu, hi esteu d'acord ?

Lídia.- Que estéssem d'acord és una cosa i l'altra que poguéssem triar quan les volem fer.

Tere.- Tres setmanes les hem de tenir seguides i l'altra la tria l'empresa.

Montse.- Les vacances que tenim a l'octubre i a l'abril s'haurien de poder passar uns dies a l'estiu, per poder assegurar el no treballar per festes.

L.C.- Treballeu amb un ritme accelerat, el control de l'encarregat, les llums dels wàters, l'haver de recuperar hores quan marxa la llum- no pas per culpa vostra- fitxar, etc...sembla que estigueu a un camp de concentració...

Aquí hi ha discussió sobre el terme camp de concentració, sembla que els és massa fort i que cadascú va a treballar voluntàriament, matisen :

Lídia.- potser una presó, però cadascú s'ho emprèn de la manera que vol i s'hi amotlle com millor li va.

La Montse recorda la impressió que li va fer el primer dia d'anar a treballar:

Montse.- Va ser molt fort: " no t'aixecos en cap moment de la cadira, cuidado, no pots faltar cap dia' Vaig patir el que Déu no sap.

L.C.- Com i qui tria les encarregades?

Totes.- No, no, no ho sabem...

L.C.- Quin paper podeu jugar les delegades davant l'explotació de l'empresa?

Totes.- Absolutament cap.

L.C.- i us sentiu recolzades i amb resposta per prendre decisions i mesures de força ?

Totes.- No, està demostrat que no.

Montse.- .. i a més ja saps què passa, que com que hi ha tanta gent que vol entrar a la fàbrica tothom té por...

Tere.- .. i la que està mal vista és la que diu alguna cosa.Tot se comente a les botigues...

Lídia.-.. i lo que es comente mai se torne a dir igual com s'ha dit.

L.C.- Us heu plantejat d'anar a una vaga per un sou i un conveni més just ?

Tere.- No, mai. Perquè no hi ha quòrum. Hi ha algú afiliada a algun sindicat però no se sap.

L.C.- Quina resposta hi ha al poble i a les vostres famílies dels problemes que teniu a la fàbrica ?

Tere.- Jo al començament en parlava, ara no, per què ?.La gent gran diu "al meu temps ho haguessa tingut! " perquè ho va passar més malament. Ho comprenen, però, ara ho veuen més; com que hem tingut més follons...

i acaba la Messe :

" ... i veuen lo cansades que anem i lo rebentades que baixem, i la cara i els ulls i ..."

la Messe i la Pilar

NOTÍCIES BREUS

ST. BLAI

El programa d'actes de les festes de St. Blai van començar amb la festa dels "crios" el dia de La Candelera, a càrrec del Mas de la Solfa, amb cercaviles i espectacle al Casal.

El dia de St. Blai els majorals van sortir amb el pa beneït i les 62 tortades de casa del majoral de Ca Josepó. A la subhasta dels 7 remolcs de llenya de St. Blai es van donar 102.000 ptes. per part del comprador Sr. Balsebre (Correu) La sessió de tarda i nit de ball al Casal va ser a càrrec de la cobla La RPincipal de La Bisbal, el qual va tenir juntament amb el concert de després de sopar, molta assistència.

El guanyador de la "corrida" de rucs del dia dels qüintos fou Joan Descarrega de Ca Melso.

Les güedes van fer pa beneït per a la missa de la capella el dia de Santa Àgueda.

CARNESTOLTES

Per quart any consecutiu es va formar la Comissió de Carnestoltes i els dies 20 i 21 es va celebrar la festa amb un bon èxit de participació i

gent al carrer. L'arribada va ser per la Costa de Bingaubó, on se'l va anar a rebre amb disfresses i acompanyats pel Mas de la Solfa, a la nit ball al Casal. El diumenge guerra de la Cendra, rua de disfresses i espectacle infantil al Casal a càrrec de Xavier Macaya. Vetllatori, llegida del testament des de la plaça; ja que al pregó de Carnestoltes el dia abans i com és costum, va ser d'una collita de sàtires i crítiques, les quals van molestar algú i l'Ajuntament va prohibir que es llegís com estava previst des del balcó de Ca la Vila.

L'enterrament va ser animat per la Banda La Lira i, per acabar, sardina, pa i vi per a tothom.

CATALUNYA RÀDIO

La Tere Giromés de Ca Miró de quart, la Pepita Blanc de Ca Gepet de cinquè, la Tere Gironés de Ca la Nieves de vuitè, Tomàs de Ca Tomàs desisè, Lambert Sunyé de Ca la Guixa de setè i Abel Albesa de Ca la Vallesa de vuitè, van ser els sis alumnes que van participar en representació de les escoles del poble al concurs de Catalunya Ràdio "Ui, diumenge". El programa s'emeté el diumenge 14 de febrer de 3 a 4 de la tarda. Es van desplaçar a l'Institut Doctor Bau de Tortosa juntament amb els concursants d'altres pobles que (Bot i El Molar) havien estat triats en sorteig. El concurs és sobre cultura general i s'emet els diumenges d'una a dues.

LLEI DELS ANIMALS

El Parlament de Catalunya ha aprovat per unanimitat el projecte de llei de protecció d'animals, amb aplicació tant per a les espècies domèstiques com per a la fauna salvatge. Aquest project preveu fortes multes per als qui maltratin o abandonin els animals, regula els safaris-park, estableix uns reglaments per a la venda i exhibició d'animals i restringeix l'activitat taurina a les places permanents. Aquesta és la primera normativa que es fa a l'Estat Espanyol en aquest àmbit.

LA SERRA D'ALMOS

Aquest poble, actualment integrat al terme municipal de Tivissa, serà la segona població de les comarques meridionals catalanes que aconseguirà la segregació, després de l'Ampolla. Enhorabona ja que aquest era un desig del poble de fa molt de temps.

XERRADA DE LA UNIO DE PAGESOS

Una reunió que també va tenir lloc al Casal, fou una xerrada a càrrec del Sr. Josep Mª Gasols, membre de la Permanent de la U.P., convidat per la UP del poble.

El tema era sobre la regulació de mercats a la CEE i les dificultats de comercialització dels fruits secs i gestions que es porten a terme per part de les autoritats espanyoles i del Sindicat Unió de Pagesos.

MESSI

SALUT RURAL

TABAC I SALUT AVUI

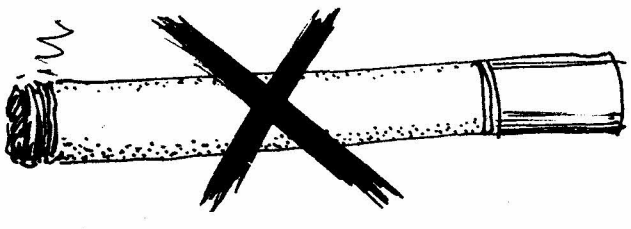

A nombrosos estudis epidemiològics s'ha demostrat que el consum de cigarretes és perjudicial.

Les dades indiquen que els nivells de consum de tabac a Espanya i Catalunya són preocupants. Espanya, l'any 1.982, ocupava la sisena posició mundial de consum de cigarretes.

A Catalunya, l'any 1.986 són fumad el 40,4 % de població d'ambdós sexes de 15 a 64 anys (57,6 % dels homes i 23,4 de dones), amb predomini entre estudia (52 %) i joves (51 %).

La mortalitat d'homes fumadors de garretes és un 70 % per sobre dels no f madors; aquest tant per cent augmenta a el nombre de cigarretes fumades per dia el temps de ser fumador.

Als fumadors de dos paquets de cig retes, aquest temps de vida es redueix un promig de vuit anys.

Està demostrat que el tabac consti tueix un factor de risc cardiovascular, cosa que augmenta l'aparició d'arterioesclerosi i morbilitat i mortalitat per cardiopatia cornonària i d'altres malal ties cerebro-vasculars.

El risc augmenta amb l'inici precoç de l'hàbit de fumar i la profunditat d'inhalació del fum. El tabac incrementa també el risc d'angina de pit.

A les dones l'efecte del tabac sembl ser menor que en els homes, però en aques cas es potencia l'efecte amb l'ús de contraconceptius orals.

Pel que fa a les bronquitis bròniques, el tabac n'és el principal causant amb un tant per cent del 80 al 90. Les tasses de mortalitat de fumadors de cigarretes són aproximadament el doble que del no fumadors en els homes. En les dones és un 30 % més elevat.

El tabac és un factor causant de - càncers de pulmó, laringe, cavitat bucal, esòfag.

També s'ha observat que el risc de desenvolupament de cancer de pulmó, està relacionat amb el nombre de cigarretes fumades i amb l'edat d'inici de l'hàbit. En el cancer de boca, laringe,i esòfag, l'alcohol potencia el seu efecte.

La conseqüència del tabac en l'embarassada és important perquè afecta no solament la mare sinó també el fetus. L'efecte més conegut és una reducció de 200 grs. en el pes del nen/a al moment de néixer, i també produeix un nombre més gran d'avortaments i parts prematurs.

Donada la gravetat del problema del tabaquisme l'OMS ha recomanat la creació d'un pla de lluita antitabac, els objectius fonamentals del qual són: reduir al màxim el nombre de no fumadors i de joves que comencen a fumar; procurar la disminució d'inhalació de substàncies nocives en el fum del tabac (com l'ús de filtres).

Hi ha tècniques per deixar-ne el consum com: realitzar un autocontrol de l'hàbit, mètodes suggestius i substàncies sustitutives de la nicotina.

Ana Domínguez
Farmacèutica

COL.LABORACIÓ

+ HISTORIA DE LA NOSTRA HISTORIA +

Durant la guerra del 1936-39, la majoria dels municipis de Catalunya, posaren en circulació el seu paper moneda. La Fatarella a part de la = que per acord municipal de 6 de juliol de 1937, l'Ajuntament va crear una = emissió de paper moneda (d'aquesta en parlaré el pròxim número de la Cabana), anteriorment la "Colectividad libre del Campo de Fatarella", va posar= en circulació una emissió de paper moneda, segons podreu comprobar en la == següent copia treta del Cataleg General Històrico-Descriptiu.

EMILI MONCLÚS

FATARELLA, la

Terra Alta. Vegueria de Tortosa. 2.105 habitants

A principis de l'any 1937 la Collectivitat local posà en circulació una emissió de paper moneda amb els valors de 5 pessetes, 2 pessetes, 50 cèntims, 10 cèntims i 5 cèntims de la qual s'ignora l'import total emès. Assenyalem que els dirigents d'aquesta Collectivitat inspirats per les idees llibertàries i amb un ingenu desig de suprimir la moneda, canviaren la unitat monetària legal creant una nova denominació: «enteros» per a designar les pessetes i «centavos» per a designar els cèntims, quedant així en pau amb llur consciència àcrata, com si el simple canvi de nom hagués solucionat l'afer. Els bitllets en «Enteros» són de format rectangular, estan presidits per l'emblema de la Central Sindicat C.N.T. i s'hi veu al fons la silueta d'un camperol arreglant uns ceps, el tot emmarcat per una clàssica sanefa i estan impresos per una sola cara. Els bitllets en «Centavos» són de format rodó i impresos per les dues cares. En el 50 centavos no hi figura cap emblema ni dibuix, en canvi en els 10 i 5 centavos s'hi veu, al centre del fons de l'anvers, l'emblema de la C.N.T. (un home nu lluitant contra el drac del capitalisme dins d'una corona triomfal de llorer. Tots aquests bitllets estan escrits en castellà i no van numerats. De les dues signatures previstes solament foren signats a mà pel president, però la majoria circularen sense cap signatura.

Emissió del 1937. *Venciment:* No indicat. *Organisme emissor:* Colectividad Libre del Campo. *Sèrie:* Sense. *Numeració:* Sense. *Particularitats:* Una signatura manuscrita amb tinta negra (a l'anvers en els 5 i 2 Enteros, al revers en els butlletins rodons). Sense cap segell. Escrits en castellà.

Num. 1.150 **Valor:** 5 Enteros (pessetes). *Tiratge:* Desconegut. *Material:* Cartolina color gris pàl·lid. *Forma i mides:* Rectangular 70 x 115 mm. *Colors:* Imprès en negre sobre fons verd clar. *Particularitats:* Imprès per una sola cara. *Índex:* RRR.

Num. 1.151. **Valor:** 2 Enteros (pessetes). *Tiratge:* Desconegut. *Material:* Cartolina color gris pàl·lid. *Forma i mides:* Rectangular 70 x 115 mm. *Colors:* Imprès en vermell fosc sobre fons verd clar. *Particularitats:* Imprès per una sola cara. *Índex:* RRRR

a) Sense cap signatura

Num. 1.152 **Valor:** 50 Centavos (cèntims). *Tiratge:* Desconegut. *Material:* Cartolina blanca. *Forma i mides:* Rodona Ø 60 mm. *Colors:* Impresos en negre sobre el fons vermell i en vermell sobre el fons blanc. *Índex:* RRR.

a) Sense cap signatura

Num. 1.153 **Valor:** 10 centavos (cèntims). *Tiratge:* Desconegut. *Material:* Cartolina blanca. *Forma i mides:* Rodona Ø 47 mm. *Colors:* Imprès en negre sobre escut del fons en vermell a l'anvers. Imprès en negre al revers. *Índex:* RRRR

a) Sense cap signatura.

Num. 1.154 **Valor:** 5 centavos (cèntims). *Tiratge:* Desconegut. *Material:* Cartolina blanca. *Forma i mides:* Rodona Ø 47 mm. *Colors:* Imprès en negre sobre escut del fons en vermell a l'anvers. Impres en negre al revers. *Índex:*

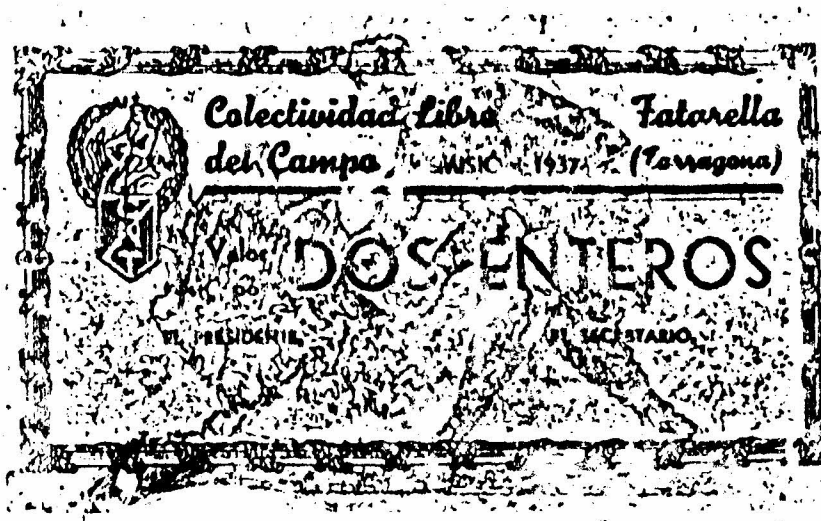

Nums. 1.150 i 1.151

Núm. 1.152

Nums. 1.153 i 1.154

PASSATEMPS

L'HUMOR DE MAFALDA

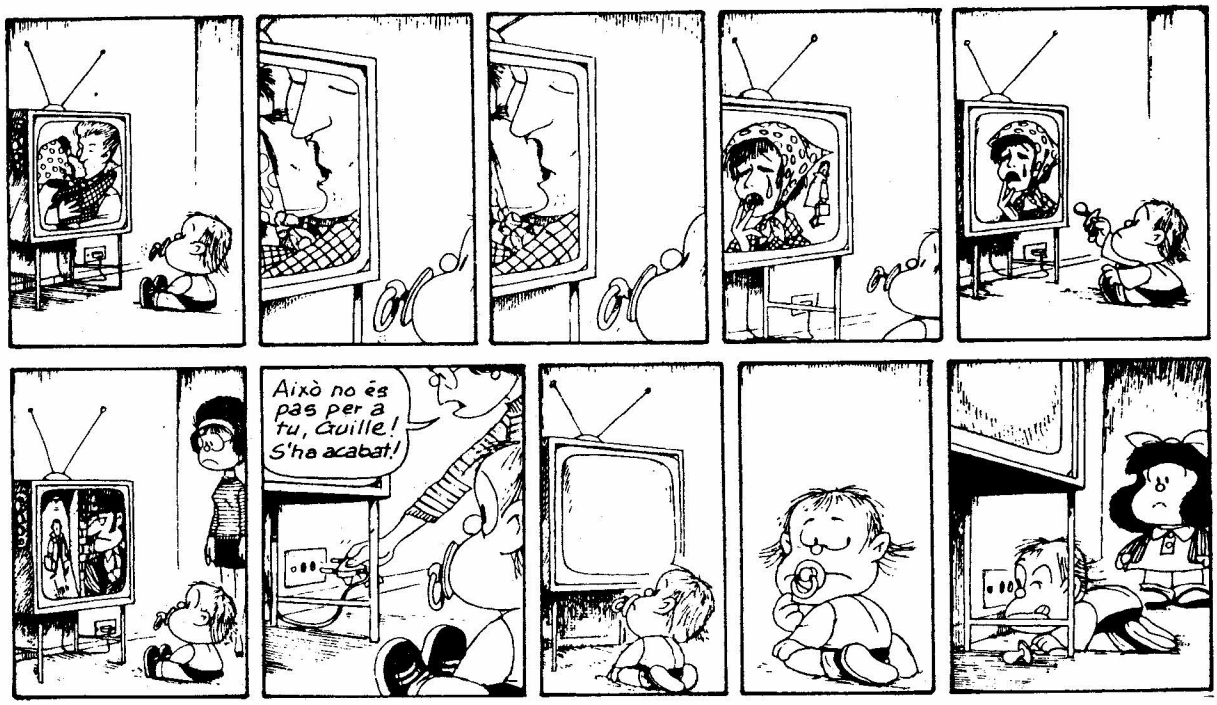

PER QUINO

SOLUCIÓ AL PASSATEMPS DEL Nº ANTERIOR

1.- D 2 C !
Si 1.- D 2 C ; A 5 D
Si 1.- D 2 C ; A 4 D
Si 1.- D 2 C ; C 5 D
Si 1.- D 2 C ; T 5 D
Si 1.- D 2 C ; A 1 A
Si 1.- D 2 C ; T 4 D

CUINA CASOLANA

FILETS DE LLUÇ AL FORN

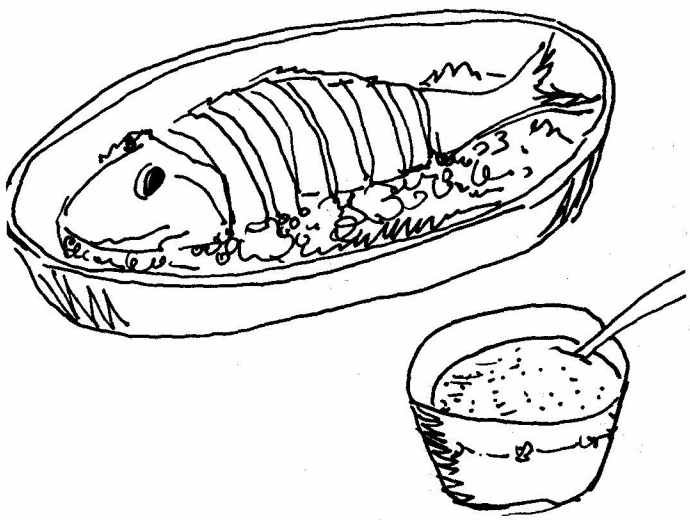

Ingredients:

Per a 4 persones.

- **8 filets de lluç**
- **lou dur**
- **2 dents d´all**
- **2 llesques de pa torrat**
- **25 avellanes torrades**
- **2 fulles de llorer**
- **mitja cullerada de pebre roig**
- **1 taceta d´oli**
- **1 taceta de vi blanc**
- **julivert i llimó**

Es posen els filets de lluç en una safata que pugue anar al forn i damunt s´hi posa la sal, mig llimó escorregut i la pell a trossets, la taceta del vi bla i la mateixa taceta d´aigua, el llorer i al forn 15 minuts.

A part prepararem la salsa per acom panyar el peix: 2 dents d´all, les avell nes, el pa torrat, l´ou dur, el pebre ro unes fulletes de julivert, el suquet que ha fet el peix al forn i la taceta d´oli, tot això ho passarem per la batedora fin que s´hagi fet la pasteta.

Ho podem presentar en una safata on posarem al mig el peix fent una espiga, pel voltant s´hi poden posar pèsols, car-xofes, mongetes... i damunt del peix una cullerada de salsa.

TERE PUCHO

DADES METEOROLÒGIQUES

Del 18 de Gener al 21 de Febrer

Pluviometria:

18	Gener	4 l.
20	"	9 l.
25	"	2 l.
29	"	20 l.
6	Febrer	2 l.
		37 l.

Temperatures:

MÀXIMA 14 Febrer 15 º
MÍNIMA 13 Gener 0 º

EMILIO BAQUER

SUBSCRIVIU-VOS A LA CABANA ! ! !

Si us voleu subscriure a LA CABANA per 6 mesos, escriviu una carta a la següent adreça:

LA CABANA
Grup de Premsa Local
Llista de Correus
La Fatarella

Especifiqueu el nom, el cognom, el nom de la Casa i l´adreça, amb 500 ptes. si voleu pagar al comptat, o especificant el nº de compte i el banc o caixa on voleu que us ho carreguem.

O poseu-vos en contacte amb qualsevol membre del Consell de Redacció.

"Quand sera brisé l´infini servage de la femme
quand elle viura pour elle et par elle,
l´homme jusqu´ici abominable,-lui ayant donné son renvoi,
elle serà poète, elle aussi! la femme trouverà de l´inconnu!
Ses marges d´idees diffèreront -elles des nôtres?
Elle trouvera des choses ètranges,
insondables, repoussants, delicioses;
nous les prendrons, nous les comprendrons !.

(RIMBAUD 1854-1936)

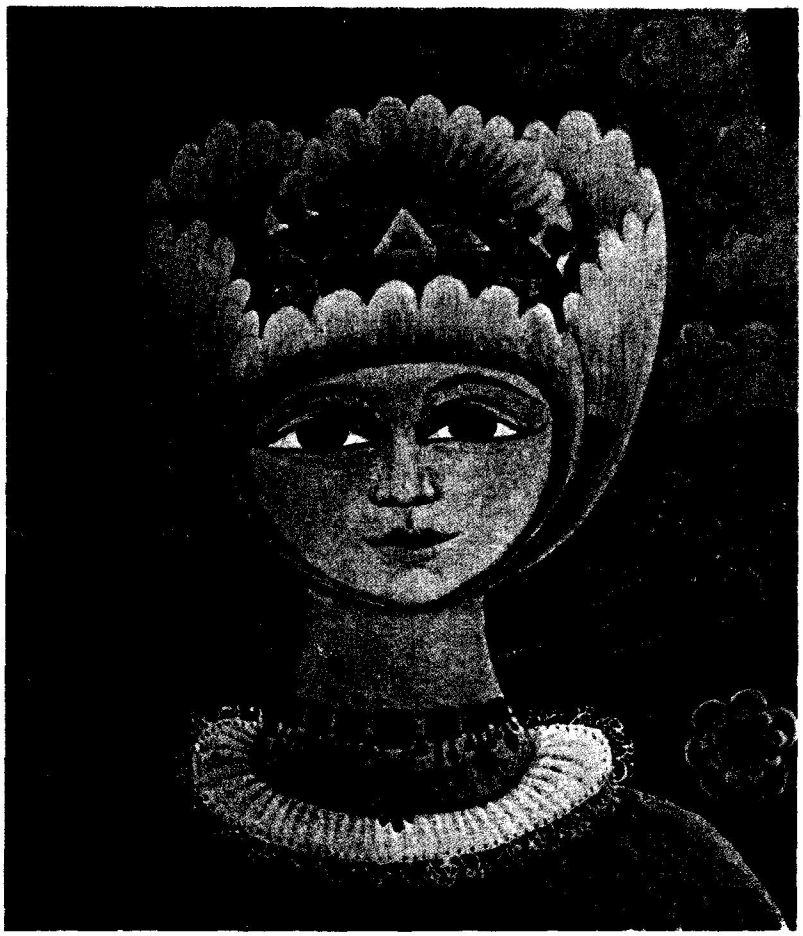

"Quan es trencarà la infinita servitud de la dona,
quan ella viurà per ella i per a ella,
l´home fins ara abominable, li dirà a reveure,
ella serà poeta, ella també! la dona descobrirà l´ocult!
Els seus marges d´idees diferiran -elles de les nostres?
Ella trobarà coses singulars,
profundes, plàcides, delicioses;
nosaltres les prendrem, nosaltres les comprendrem !"

(RIMBAUD 1854-1836)